

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 404/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného FAKTOR Legal, s. r. o., Bárdošova 2/A, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 46Pu/1/2022-195 z 18. novembra 2022 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/191/2022-225 z 2. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 6, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 20CoP/191/2022-225 z 2. januára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu a uznesenie okresného súdu č. k. 46Pu/1/2022-195 z 18. novembra 2022 zrušiť. Sťažovateľ sa voči krajskému súdu domáha priznania finančného zadosťučinenia 50 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 46Pu/21/2021-16 z 10. augusta 2021 (ďalej len „prvé rozhodnutie okresného súdu“) vyslovil prípustnosť prevzatia sťažovateľa Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela v Pezinku potom, ako bol sťažovateľ 5. augusta 2021 obmedzený na osobnej slobode, keď bol v súčinnosti s políciou podrobený lekárskeму vyšetreniu na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice Trnava.

3. Krajský súd po podaní odvolania uznesením č. k. 20CoP/150/2021-66 z 13. októbra 2021 potvrdil prvé rozhodnutie okresného súdu a proti tomuto potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ 14. novembra 2021 dovolanie.

4. Okresný súd uznesením č. k. 46Pu/21/2021-86 z 30. novembra 2021 zastavil konanie z dôvodu, že sťažovateľ bol 27. augusta 2021 prepustený z nemocnice do ambulantnej liečby.
5. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1 Cdo 31/2022 z 24. augusta 2022 zrušil prvé rozhodnutie okresného súdu o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia, ako i potvrdzujúce uznesenie krajského súdu z 13. októbra 2021 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.
6. Okresný súd uznesením č. k. 46Pu/1/2022-195 z 18. novembra 2022 (ďalej len „druhé rozhodnutie okresného súdu“) rozhodol, že prevzatie sťažovateľa nemocnicou bolo prípustné.
7. Krajský súd v odvolacom konaní opäť potvrdil prvoinštančné rozhodnutie uznesením č. k. 20CoP/191/2022-225 z 2. januára 2023 (napadnuté uznesenie).
8. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 9 CdoR 6/2023 z 29. apríla 2024 odmietol dovolanie sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu je „v rozpore so zákonom a Ústavou“ a bolo ním porušené jeho základné právo na osobnú slobodu, keďže pri oboch prvoinštančných rozhodnutiach nebola zachovaná lehota, ktorú mal okresný súd na zákonné obmedzenie jeho slobody.
10. Sťažovateľ argumentuje, že všeobecné súdy nezistovali skutkový stav v takom rozsahu, v akom to bolo potrebné pre rozhodnutie jeho právnej veci, a podľa jeho názoru neboli naplnené hmotnoprávne podmienky na obmedzenie jeho slobody.
11. V dôsledku absencie zákonných dôvodov, ako aj protiústavnosti „jednotlivých rozhodnutí o prípustnosti prevzatia sťažovateľa do zdravotníckeho zariadenia“ došlo podľa názoru sťažovateľa i k porušeniu jeho práva na súkromný život, keď mu „bez jeho informovaného súhlasu bez zákonného dôvodu bola poskytovaná ústavná zdravotná starostlivosť PNPP v období odo dňa 06. 08. 2021 do dňa 27. 08. 2021 a (II.) psychiatrickým vyšetrením dňa 05. 08. 2021 vykonaným tiež bez jeho informovaného súhlasu“.
12. Sťažovateľ argumentuje, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené i jeho právo na spravodlivé súdne konanie, keďže v posudzovanom prípade ide podľa neho o „res iudicata“. Sťažovateľ namieta, že krajský súd intenzívnym spôsobom zasiahol do jeho právnej istoty tým, že potvrdil rozhodnutie vo veci, ktorá bola právoplatne ukončená uznesením o zastavení konania sp. zn. 46Pu/21/2021 z 30. novembra 2021.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 6, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.
14. Ústavný súd pre úplnosť poukazuje na to, že sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti domáha i zrušenia uznesenia okresného súdu č. k. 46Pu/1/2022-195 z 18. novembra 2022,

avšak nešpecifikuje, ktoré konkrétne základné práva a slobody mali byť uvedeným uznesením okresného súdu porušené.

15. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je to, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 99/2022).

16. Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie jeho práv uznesením okresného súdu, ústavný súd nemôže zrušiť jeho rozhodnutie, aj keď sa sťažovateľ zrušenia petitom ústavnej sťažnosti domáha, preto ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

17. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

18. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

19. V danom prípade mal sťažovateľ k dispozícii opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu mohol podať dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom uplatnil oba dovolacie dôvody, teda podľa ustanovenia § 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý vymedzil vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho poučenia veci (§ 432 ods. 1 CSP).

20. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti preskúmal dovolacie námietky sťažovateľa a zistil, že sa čiastočne prekrývajú s jeho argumentáciou v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu.

21. Dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľa vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP nie je prípustné, keďže nezistil namietanú vadu zmätočnosti, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Dovolanie podané z dôvodu

nesprávneho právneho posúdenia veci odmietol podľa § 447 písm. f) CSP s tým, že nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

22. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa vo vzťahu k obom dovolacím dôvodom vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uvedená v tejto časti ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou uvedenou v dovolaní. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

23. Ústavný súd samostatne posúdil námietku sťažovateľa, že ide o *res iudicata*, keďže túto námietku sťažovateľ na rozdiel od ostatných uplatnil až v ústavnej sťažnosti.

24. Ústavný súd zastáva názor, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu mohol sťažovateľ, ak bol presvedčený, že v konaní bola prítomná prekážka (*res iudicata*), podať dovolanie podľa § 420 písm. d) CSP. Keďže sťažovateľ právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv, nevyčerpal a nepreukázal, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa touto námietkou nezaoberal a pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť vo vzťahu k nej odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona ústavnom súde.

25. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 6, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu